

Dikļietis

MAIJS 1995.gads. Dikļu pagasta izdevums.

Kr.Medne

M A T E I

Es divus gaišus vārdus zinu,
Kas pār visiem vārdiem mirdz,
Un kad tos abus reizē minu,
Es topu labāks, runā sirds.

Kad mani tu vēl rokās nesi,
Pret debesīm tev vārās skats...
Un kaut es zinu, kur tu esi,
No viņām raugās kāda acs.

Un tad ar tavu silto glāstu-
Ko dvēsele cauri dzīvei nes-
Es priecīgs stāstu kādu stāstu
No mūžības un tagadnes.

Un liekas manim - tu tā esi,
Jo Ēiēvs un tu ir vienlīdz svēts.
Ko tu ar savu sirdi dvesi,
Tas paša Dieva sirdī sēts.

Es divus gaišus vārdus zinu,
Kas pāri visiem vārdiem mirdz,
Un kad es tavu vārdu minu,
Ar mani runā Ēiēva sirds.

Visa kulturālā pasaule ir apvienojusies vienā kopīgā lēmumā, maija mēneša otro svētdienu veltīt mātes piemīņai, viņas nopelnu glavināšanai un viņas lielo uzdevumu un pienākumu noskaidrošanai. Šogad šī diena ir 14.maijs.

Mātes svētdienā, vienreiz gadā, tversim māti savā atzīpā kā zelta ieloka. Nostādīsim viņu savā priekšā visā mīlumā, visā gudrībā, visā viņas svētumā. Lai viņas vārds tiek stiprināts, ir ar mums, sargā mūs un vada mūs visās pārējās dzīves dienās.

Vārds: māte, māmiņ, māmuliņ - nepārtraukti izskan pasaules telpā un viņa tur kā pati dzīvības elpa.

Caur sāpēm un caur vaidiem māte nes jaunu dzīvību - lai cilvēce būtu mūžīga.

Klusā istabīņā māte kar mazu šūpulīti. Pār to viņa maigi dzied, mīļi smaida, dudina brīnišķus vārdus.

Kad mazais cilvēks sāk vingrināties pirmajos soļos, kā sargengelis māte noliecas pār to. Savas sastrādātās delnas viņa vēlās klāt kā mīkstumu zem ik katra nevarīgā soļa, un tad, kad mazā skats sāk vērot dzīvi, kad viņa sirds sāk vērties dzīves iespaidiem, - tad māte ver vaļā savu dzīves gudrību vāceli. Vienu pēc otras cēlās, dziļās dzīves pamācības viņa sniedz savam bērnam. Viņas karstākā vēlāšanās: vadīt savu bērnu pa taisniem celiņiem, iecelt viņa dzīvi augstāk par savējo.

Beidzot pienāk laiks, kad mātes galvu vainago sirmās vecmāmuļas rota. Kā pakāpusies augstāk kalngalā, ar visu saprotošu skatu viņa veras lejup: kā cīnās, uzvar, mīlē, priecājas, cieš un maldās cilvēce. Nu viņa sauc un māj saviem bērniem, sapēmt viņas pēdējo, visdārgāko mantojumu: dzīves gudrības par kurām viņa atdevusi savu mūža gājumu.

Zaļas velēnas pārklājas pār mātes dzīves pēdējām dienām zemes virsū. Bet vēl no tāliem aizmūžiem it kā vēsmo lejup viņas svētība pār viņas pēcnācējiem paaudžu paaudzēs.

Māta ir cilvēces mūžība, māte ir cilvēces labie tikumi. Kamēr vien dzīvos un sevi uzpurēs labā māte, cilvēcei nekad nepienāks gals un pār viņu spīdes mūžīgā saule.

Lai visām māmiņām daudz sirsnības un mīluma šajā dienā.

Izmantojot žurnāla "Zeltene" 1936.g.materiālus publicēšanai sagatavoja
V.Dreimane.

*** PIENSAIMNIEKU BIEDRĪBA ***

Ar š.g.1.aprīli a/s "Vidzemes piens" pieņem pienu no PKS "Dikļu piens",maksājot par kopējā pieņemtā piena daudzumu un kvalitāti.Savukārt PKS "Dikļu piens" norēķinās ar piena piegādātājiem.Par tām pašām cenām,kādas pastāv a/s "Vidzemes piens".

Ja visas cisternas tiek nodotas II šķirā,tad pietrūkst līdzekļu ko norēķināties ar piena piegādātājiem.Tāpēc neļaujiet kļāt sliktas kvalitātes pienu,kas sabojā visas cisternas kvalitāti.

Ar š.g.1.maiju visā Vidzemē tiek ieviesta vienkota cenu sistēma piena iepirkumam,kas veicinās piena kvalitātes uzlabošanu un samazinās atšķirību starp ziemas un vasaras piena daudzumu.

	iepriekš samaksa.	ar 1995. 1.maiju (vasara)	ar 1995. 1.oktobri (ziema)
AUGSTĀKĀ	11.0	8.5	10.5
I šķ.dzesēts	8.0	6.5	8.5
I šķ.nedzesēts	6.5	-	-
II šķ.	5.0	4.5	5.5

"Nestandarta pienu nepieņem,bet ja ir pieņemts pirms aģalīžu izgarīšanas,tad maksā 2 sant/kg. Piemaksas par 0.1% tauku un olbaltuma virs bāzes līdz šim bija 0.1 sant.,bet ar 1.maiju maksās 0.2 sant., par 0.1% olbaltuma virs bāzes,bet par taukiem tikai 0.05 santīmi.Katru ceturksni a/s "Vidzemes piens" izmaksās prēmiju par nodoto pienu atkarībā no tā,kā veiksies ar gatavās produkcijas realizāciju.Šo naudu pārskaitīs Dikļu biedrībai,kas savukārt sadalīs piena piegādātājiem pēc saņemtā piena naudas daudzuma. Tā tiks panākts,ka par labāku pienu maksās lielāku prēmiju.Katra gada sākumā izmaksās dividendes uz akcijām no iepriekšējā gada peļņas.(Par 1994.g.rezultātiem tas būs apmēram 5 Ls uz katru iegādāto akciju.)

A/S "Vidzemes piens" pārskaita atsevišķi naudu Dikļu biedrībai piena savākšanas un dokumentu kārtotāšanas vajadzībām.No zemnieku piena naudas šiem nolūkiem neatskaita neko.Piena naudu pārskaita uz zemnieku saimniecību kontiem bankās,krajās un arī maksā uz vietas.

A/S "Vidzemes piens" rīko piena kvalitātes konkursu,kurā uzvar tas,kas nodod visdārgāko pienu. 1.ceturksnī uzvarētāja bija arī Centere Aina.

Republikā ir izstrādāts jauns piena pieņemšanas standarts,ko vajadzētu lietot jau ar 1.03.95 A/S "Vidzemes piens" speciālisti uzskata,ka mūsu zemnieki nav gatavi ražot tik labu pienu un tāpēc vēl visā l.pusgadā pieņems pienu vēl pēc vecā starpdaļa :

Dati	Šķira	Vecais standarts	Jaunais standarts
krāsa,smarža,garša	visas	bez	bez
Skābums	augst. I II	16 - 18 16 - 18 16 - 20	16 - 18 16 - 18 16 - 19
Baktēriju kopsk. tūkst./cm ²	augstāk. I II	300 500 4000	100 500 4000
Reduktāze	augst. I II	augst. I II	augst. I II
Somatisko šūnu skaits tūkst./cm ²	augst. I II	500 500 1000	400 500 750
Blīvums	augst. I II	1027 1027 1027	1028 1027 1027

Par visām neskaidribām un ierosinājumiem pieņemšanas un samaksas jautājumos griezties pie PKS "Dikļu piens" valdes locekļiem : Veides R.,Vadones J. Alksnes V.,Dalka M.,Zake E.,un revīzijas komisijas - Kociņa A.,Freimanis S.,Niedzviedzes A.

PKS "Dikļu piens" valdes pr-tāja Veide.

KOOPERATĪVĀ SABIEDRĪBA "DIKĀLE" PIEDĀVĀ.

ŠĀDUS PAKALPOJUMUS.

1.Minerālmēslu sēja	T-25	4 Ls/ha
2.Vagu dziļšana	T-25	1.50 Ls/0.1 ha
3.Apvagošana	T-25	1.00 Ls/0.1 ha
4.Sējumu pieveļšana	T-25	6.50 Ls/ha
5.Sējumu ecēšana	T-25	6.50 Ls/ha
6.Šļūksna	Valmet	8.00 Ls/ha
7.Kultivēšana lx	Valmet	8.50 Ls/ha
8.Kultivēšana lx	MTZ	8.50 Ls/ha
9.Aršana	Valmet	18.00 Ls/ha
10.Aršana	T-150K	21.00 Ls/ha
11.Sēja	MTZ	10.00 Ls/ha
12.Kūtsmēslu iekr.		
- 6 t ārditājs	JUMZ	2.00 Ls/krava
13.Kūtsmēslu iekr.		
- 9 t ārditājs	JUMZ	3.00 Ls/krava
14.Kūtsmēslu izklīd.		
- 6 t ārd.	MTZ	6.00 Ls/krava
15.Kūtsmēslu izklīd.		
- 9 t ārd.	T-150k	9.00 Ls/krava
16.Kartupeļu stādīš.	MTZ	18.00 Ls/ha
17.Miglošana	Valmet	15.00 Ls/ha
18.Ūdens pievešana	MTZ	4.00 Ls/reize

19.Vircas izvešana	MTZ	5.00 Ls/muca
20.Darzu laistīšana	MTZ	9.00 Ls/mu
21.Buldozera darbi	T-150K	5.00 Ls/st.
22.Ceļu šļūksna	T-150K	3.50 Ls/st.
23.Rakšanas darbi	JUMZ	14.00 Ls/st.
24.Iekraušanas darbi (grants,atkritumi,skaidas u.c.)	JUMZ	atsevišķa vienošanās,atkarība no transporta.
25.Transporta darbi	Valmet	7.00 Ls/st.
	MTZ	5.00 Ls/st.
	T-150K	8.00 Ls/st.
26.Baļķu izvilkšana	Valmet	2.00 Ls/m ³
27.Papīrmalkas izv.	Valmet	2.50 Ls/m ³
28.Zāļāju pļauja	E-301	9.50 Ls/ha
29.Vālošana-ārdīšana	E-301	8.00 Ls/ha
30.Presēšana ķipās		22.00 Ls/ha
31.Presēšana rulonos		11.00 Ls/ha
32.Savācējpiekabe		5.00 Ls/to
33.Graudaugu kulšana	CK-5	20.00 Ls/ha
34.Kartupeļu kratīšana		20.00 Ls/ha
35.Kartupeļu novākšana ar kombainu		60.00 Ls/ha

Pakalpojumi,kas nav iekļauti šajā sarakstā saskaņojami pa telefonu 41357 vai 41350. Pakalpojumu izcenojumi - bez degvielas.Degvielas daudzumu un uzpildīšanu vienojas ar traktoristu. Darba pieteikums un norēķins,veicams pasūtītājam personīgi k/s Dikāle pie A.Sīmapa un H.Lūkina telef.41357 un 41350.

NORĒĶINUS AIZLIEGTS VEIKT AR TRAKTORISTU.

*** PAGASTA PADOME ***

ATGĀDINĀJUMS

Bezdarbnieki, kuri bija Valmierā uzskaitē un kuriem ir vēlēšanās sastāvēt uzskaitē, izdariēt to nekavējotī, lai nebūtu nepareizi dati statistikā, jo pēc bezdarbnieku skaita iedala līdzekļus.

Dikļu pag.pad.

Izsakām lielu paldies par atsaucību liepu alejas atjaunošanā.

Dikļu pagasta padome.

Sirsnīga paldies "Lazdu" mājas iedzīvotājiem par atsaucību un palīdzību. Īpaši pateicamies pavārei Gunai Antonei un viņas palīdzēm Ligitai Ozolai, Valentīnai Kondrātei un visiem mīliem cilvēkiem, pavadot Elzu Dalku kapu kalnīšā.

Skučenkovu ģimene "Lazdās".

IR TĀDI CILVĒKI, KAS GADUS LIEK
KĀ MAIZES KUKUĻUS, LAI VISI LAUZTU,
JA KAUT KAS SĀP, LAI NENOJAUSTU,
LAI STARO TIKAI ATDEVĒJA PRIEKS.

/M.Losberga/

Saku mīlu paldies Inārai Grabovskai, Ausmai Teclofai, Elvīrai Prauliņai par apsveikumiem un laba vēlējumiem manā 80 gadu jubilejā.

*** JEGUMA ZEIMA.

SKOLOTĀJS UN SKOLĒNS DIKĻU PAMATSKOLĀ.

TURPINĀJUMS.

SKOLOTĀJS UN SKOLĒNS DIKĻU PAMATSKOLĀ-

Tā kā skolai bija paredzēts kapitālais remonts, bet mūsu valsts ekonomisko apstākļu rezultātā, tas ir palicis tikai uz papīra. Tāpēc remonta problēma kļūst arvien sarežģītāka. Remontiem vajadzīgi arvien lielāki līdzekļi, kurus diemžēl skolai nav kur dabūt.

Taču neskatoties uz visu, ir:

- pārkrāsota ēkas fasāde,
- nomainītas ārdurvis,
- atremontēta virtuves plīts un siltā ūdens padeves sistēma,
- salabotas četras krāsnis,
- atjaunotas notekcaurules,
- jaunās telpās iekārtota bibliotēka,
- iespēju robežās katru gadu tiek veikts telpu kosmētiskais remonts. Ar naudas līdzekļiem līdzēja p/s Dikļi un pašvaldība.
- Apstrādājām 0.5 ha lielu tirumu, kurā izauga kopgaldam nepieciešamie dārzeņi - līdz ar to pus dienas maksā 10 santīmi.
- Esam uzsākuši sadarbību ar Kauguru pamatskolu. Savstarpējos stundu vērojamos skolotāji ceļ savu kvalifikāciju.
- Janvārī Rīgas pedagogiskās augstskolas pasniedzēja apmācīja sākumskolas skolotājus rokdarbu metodikā.
- Labiekārtojām mācību kabinetus, lai tie kļūtu interesantāki, bagātāki.
- Savstarpēji iepazīstināmies ar savu kolēģu darbu.
- TAVI VĒROJUMI UN SECINĀJUMI, KURI SAKRĀJUSIES ŠAJOS GARAĶOS GADOS KOPŠ TU STRĀDĀ DIKĻOS.

Skolā nostabilitizējies skolotāju un tehnisko darbinieku sastāvs. Visi skolotāji ir gados jauni cilvēki, tāpēc varbūt pieredzes pamaz, taču ir jūtama vēlēšanās strādāt.

Vislielākās problēmas sagādā angļu valoda, taču tā raksturīga visām skolām.

Vērojumi pa šiem gadiem ?

Šķiet, ka tās grūtības, kas bija piecpadsmit gadus atpakaļ, pastāv arī tagad. - Kā panākt, lai bērni gribētu mācīties, lai izprastu izglītības nozīmi, kas tik būtiski ir tieši šodien. Žēl, ka gudri un talantīgi skolēni vecākajās klasēs atmet mācībām ar roku, arī vecāki nespēj viņus ietekmēt un pārliecināt. Tai pat laikā liels ir prieks par tiem bērniem, kuri lēnām, cītīgi un pācietīgi mācoties beidz vidusskolu, pēc tam iestājas augstskolā.

Mūsu skolai rajonā ir sava stabila vieta gan pēc skolēnu skaita, kuri mācās vidusskolā, olimpiāžu rezultātiem, gan pēc pašdarbības kolektīvu sasniegumiem. Bez tam Dikļu skolas bērni allaž slavēti kā centīgi un darbīgi skolēni.

Raksturīgi, ka lauku skolās vecākiem maz atliek laika palīdzēt bērniem mācībās. Ja mazākajās klasēs tas vēl jūtams, tad vecākajās viss atbilst tikai skolēna un viņa godaprāta ziņai.

Skola atrodas patālu no centra, bet ļoti gribētos, lai mēs un sabiedrība panāktu vienu otru pretī.

Aicinu vecākus sākt nopietni domāt par izglītības nepieciešamību un nozīmību. Un skolotāja uzdevums ar savām zināšanām, pieredzi un prātu jūsu bērnu virzīt, audzināt un mācīt.

Aiju Antoni izjautāja
Renāte Zidere.

*** ZEMES IERICĪBAS DIENESTS ***

Lūdzu samaksāt zemes nodokli pagasta padomē.

50 % līdz 1.jūnijam

50 % līdz 1.oktobrim

Likme par īpašumā esošo zemi Ls 1.12 par 1 ha

Likme par lietošanā esošo zemi Ls 1.68 par 1 ha

Par kavējumu tiks aprēķināta soda nauda 0.5 % apmērā no aprēķinātās nodokļu summas par katru nokavēto dienu.

*** MEŽNIECĪBA INFORMĒ ***

Ar 1995.g.17.aprīli ir sācies ugunsbīstamības periods.

Sajā laikā mežā un līdz 50 m no meža, nedrīkst kurināt ugunskurus un dedzināt pērno kūlu. Ja nepieciešams sadedzināt ciršanas atliekas vai žāgarus tad tas jādara ievērojot ugunsdrošības noteikumus un

O B L I G Ā T I piesakot ugunsкура atrašanās vietu mežniecībai pa telefonu 41323 darba laikā vai

Zilākalna ugunstornim pa telefonu 57497 jums atbildēs torņa dežurants.

Tas nepieciešams, lai nenotiktu pārpratumi un uz jūsu ugunsкура dūmiem nebūtu jābrauc torņa dežuranta izsauktajiem uguns dzēsējiem. Šāds brauciens beigsies bēdīgi uguns kūrējiem, par ugunsdrošības noteikumu neievērošanu paredzams sods līdz 250 Ls.

Dikļu mežn. mežzinis A.Dirnēns.

Turpinājums.

SKOLAS.

1857-1867.gadam Dikļu draudzi vadīja mācītājs, rakstnieks Juris Neikens. Zemnieka dēls, beidzis Cimzes vadīto Valmieras draudzes skolotāju semināru. Trīspadsmit gadus strādājis par skolotāju, tad studijas un Tērbates universitātes diploms. Viņa rūpes par skolām dokumentālā stāstā "Neikens iet uz Roperbekiem" ataino Zigmunds Skujiņš:

"Galvenais ir skolas. Tikai caur izglītību var nākt uzcelšana. Jā- vairo zināšanas, tautas gara gaisma. Tas ir tas darbs, pie kura mana sirds ar vislielāko rūpi un mīlestību turās. Kad es ienācu amatā Dik- ļos, tur bija viena pati draudzes skola ar cauru jumtu un skroderi sko- lotāju. Bet pēc desmit gadiem, pārceļoties uz Umurgu, es atstāju aiz sevis īpaši būvētus skolas namus Dikļos, Daugulos, Ozolos un Augstrozē. Arī Umurgā drīz būs kārtība. Zināms viegli tas nenāk. Šīs zemes varenie d- domā vienīgi par savu labumu. Tumsas spēki ceļas pretī kā mūris, ļaunums un muļķība iet roku rokā. Bet mācītājs ir draudzē otrais vīrs aiz baro- na, un vest Dieva bērnus tā kunga pagalmos piekrist viņam pēc amata. Kas gan pemsies pateikt, ka tā kunga pagalmiem nav jābūt gaismas pagalmiem, nav jābūt skolas pagalmiem."

Veicot mājmacību pārklaušīnāšanu, Neikens ievērojis gudrus, zinību alkstošus mazturīgu vecāku, kalpu, rentnieku, sīkgruntnieku bērnus. Viņiem tā gribējās mācīties, bet draudzes skola tālu, tēvam maz naudas. Kā viņiem palīdzēt? Dikļu draudze top viena no pirmajām, kur ievieš divpa- kāpju skolas. Katrā pagastā pagasta skola bez apmaksas, visiem pieejama. Tālāk draudzes skola tiem, kuriem tas iespējams. Plašāks veras darba loks ar 1966. gadu, kad Juri Neikenu izraudzīja par Valmieras apriņķa skolu pārlūku. Nenoliedzami arī viņa darba augļi 1897. gadā pirmās Vis- krievijas tautas skaitīšanas rezultātos: Vidzemes guberņā 77,7% lasīt un rakstīt pratēji, Pleskavas - 14,6%.

1857. gadā Budenbroku pagasta valde atvēra savu skolu. Tā iekārto- jās pirmajā stāvā. Pagasta valde samierinājās ar jumta istabām un iz- laidumu otrā stāvā. 1892. gadā skolas ēka nodega. Četrus gadus mācības notika apkārtnes saimnieku mājās. 1895. gadā gatava nāca jaunā skolas ēka. Skolotāji Hibss, Brastiņš, Velme.

Dikļu pamatskolas ēku uzcēla un Neikens to iesvētīja 1859. gadā. Diezgan pieticīgs, koka vienstāvu nams. Dikļu barons Volfs nebija no de- vīgajiem. Turpmākajos gados skolas materiālā bāze trūcīga. Laikam tādēļ bieži mainījušies skolotāji, neārstējot paliekošas atmiņas pagasta kul- tūras dzīvē.

1876. gadā Dikļu pagasta valde nolēma celt jaunu skolas namu otrā pusē ceļam, pretī Neikena skoliņai. Tajā izvietoja nespējniekus.

1884. gadā liela diena draudzes skolai. Vēra durvis jaunais nams. Ugunsdrošs, stāv savā vietā vēl šodien. No 1905. - 1929. gadam skolu vada Cimzes semināra absolvents, ērgelnieks, dziesmu draugs, bērnu un pieaugušo koru dirigents J. Gaross. Skolniekiem palīdzot viņš rūpīgi kopa un aps- tādīja skolas dārzu un apkārtni.

Edgars Luste.

Avīzes materiālus sarūpēja un apkopoja - Renāte Zidere, sakārtoja un pavairoja - Sandra Hrščanoviča.